

El Govern aprova el Decret del règim lingüístic del sistema educatiu

written by David Folch | 15 de maig de 2024

El Govern ha aprovat el Decret del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya. A través del desplegament d'aquesta normativa, es dota el sistema educatiu d'un instrument jurídic que desenvolupa els principis de la Llei d'educació de Catalunya, que fins ara no havia estat objecte d'un desplegament reglamentari.

En aquest sentit, la LEC desplega el règim lingüístic derivat de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, i determina el règim lingüístic del sistema educatiu amb la finalitat de garantir a tota la població escolar el compliment del deure i l'exercici del dret de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà i, al mateix temps, avançar cap a la normalització lingüística del català.

El Decret aprovat s'empara en dues normatives: el marc legal de la Llei de 2022 sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari i en regula aquest ús i aprenentatge d'acord amb criteris pedagògics, i també en el Decret llei de 2022, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius.

Amb el nou decret, el Govern disposa d'una normativa que desenvolupa els principis continguts a la Llei d'educació per dotar de major seguretat jurídica els projectes lingüístics dels centres. A més, la mesura suposa tenir una eina eficaç per contribuir a millorar la competència lingüística de l'alumnat i la prestació del servei educatiu, i enfortir el model d'escola catalana, la cohesió social i l'èxit educatiu.

La norma incideix en aspectes com el projecte lingüístic de centre, la vehicularitat del català, l'assoliment de les competències en català, castellà i llengua estrangera i l'acollida a l'alumnat nouvingut, entre d'altres.

El Decret estableix el català com la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu i en l'acollida de l'alumnat nouvingut, i l'aranès per als centres de l'Aran. També ho és en les activitats educatives, incloses les complementàries, les extraescolars i els serveis educatius, les comunicacions internes del centre i en les de projecció externa i de relació amb la resta de la comunitat educativa.

També garanteix la competència oral i escrita en les llengües oficials i una llengua estrangera de tot l'alumnat, i preveu que s'adoptin les mesures organitzatives, pedagògiques i metodològiques adequades per assolir aquest objectiu.

Projecte lingüístic de centre

Un dels principals punts del Decret és que precisa com elaborar, aprovar, avaluar i revisar els projectes lingüístics de centre (PLC), que inclou diversos aspectes, com ara:

1. Els indicadors d'avaluació de les llengües.
2. El procés d'ensenyament i aprenentatge de cada llengua.
3. Les mesures d'atenció lingüística per a l'alumnat nouvingut.
4. Els criteris de coherència lingüística que cal seguir en els serveis com sortides o el menjador escolar.
5. La formació del professorat en la millora de la competència lingüística.

Per facilitar l'elaboració del PLC, el Departament d'Educació ha de proporcionar als centres educatius l'assessorament, els models i els indicadors globals necessaris a través de l'orientació i seguiment de la Inspecció Educativa.

És també el Departament qui ha de validar el projecte de cada centre i qui n'ha d'assumir la responsabilitat sobre la legalitat en tots els casos que validi, i no pas les direccions dels centres. Els PLC no es poden canviar amb el curs ja començat, i els docents i personal educatiu han d'emprar la llengua o llengües en els termes previstos en el projecte lingüístic del seu centre.

Competència lingüística d'alumnat i professorat

El Decret determina la competència lingüística de l'alumnat i del personal docent. El personal docent de centres educatius d'ensenyament no universitari ha d'acreditar el coneixement superior (C2), oral i escrit, de la llengua catalana i de l'aranès, a l'Aran. Per això, s'estableix com a requeriment el nivell de C2 de català per accedir a la docència a partir del curs 2025-2026.

Pel que fa a l'alumnat, preveu que el Departament d'Educació ha d'establir les equivalències entre el nivell de coneixement de les llengües assolit en el sistema educatiu i els nivells del Marc europeu comú de referència (MECR), per a les etapes obligatòria i postobligatòria dels centres públics i concertats, i per a l'alumnat de centres privats o els que imparteixen estudis d'acord amb sistemes educatius estrangers.

El Decret també remarca el caràcter compensatori de les desigualtats d'origen que tenen els aprenentatges lingüístics i concreta l'atenció lingüística i el suport personalitzat de l'alumnat nouvingut. Alhora, fixa que Educació ha d'establir diferents programes d'immersió lingüística per a l'educació bàsica, amb els recursos necessaris associats a cada etapa, i ha de garantir la formació del personal docent en aquesta metodologia.